

ΤΟΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ «ΕΝΣΤΑΝΤΑΝΕ»

Η ΠΑΡΑΔΟΞΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΕΡ

Πώς κυνηγιέται τὸ «θέμα τῆς ἡμέρας». Μιὰ φωτογραφία τῆς Γκρέτα Γκάρμπο. Τὰ χιόνια τοῦ Καναδᾶ. Σιαμαίες ἀδελφὲς χωρὶς τὸ φύλλον τῆς συκῆς. Ἐνα δραματικὸ ἐνσταντανέ. Μιὰ τραγωδία σὲ τρεῖς φωτογραφίες. Τὰ τρομερὰ τσακάλια τῆς Αἰθιοπίας. Ο Ζαχάρωφ καὶ τὰ ὄρφανά τοῦ πολέμου κλπ. κλπ.

ΕΚΑΝΑ τὴ γνωριμία του στὸ Σαμονὶ, τὸν καιρὸ ποὺ ὅλος ὁ κόσμος τοῦ χρήματος καὶ τῶν πεντάμορφων γυναικῶν εἶχε πλημμυρίσει τ' ἀριστοκρατικὰ ζενοδοχεῖα τῆς Γκαλλικῆς Ἐλεύθερίας. Ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ σαιζόν τῶν χειμερινῶν σπόρ. Κι' ὁ φωτορεπόρτερ αὐτὸς εἶχε ἔγκαταστησει σ' ἔνα δωμάτιο λουτροῦ τὸ κρεβάτι του κι' ὅλα τὰ διαθολικὰ μηχανήματα τοῦ ἐπαγγέλματός του. Ἡταν ἀφωσιωμένος στὴν παρακολούθησι καὶ τὴν ἔξετασι μιᾶς σειρᾶς φωτογραφιῶν ποὺ εἶχε πάρει πρὸ δλίγου. Ἀπὸ τὰ μικρὰ «καντράζ» τοῦ φίλμ στὸ κόκκινο φῶς ἔνος λαμπιονίου, παρατηροῦσε τὶς ἐπιτυχίες του: Τὸ πήδημα τοῦ θανάτου ἔνὸς σκιέρ, μιὰ «θασίλισσα τῆς καλλονῆς» μὲ τὸν μαχαραγιᾶ τῆς Καπουρτάλας, τὴν πιὸ δραματικὴ σκηνὴ τῆς συλλήψεως ἔνὸς μεγάλου «ποντικοῦ» τῶν ξενοδοχείων κι' ἔνα σωρὸ ἄλλες ἔνδιαφέρουσες φωτογραφίες.

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ μιλᾶτε γαλλικά, μοῦ δήλωσε μόλις μ' ἀντελήθη. Ξέρω βέβαια ὅτι μὲ νομίζετε γιὰ «γιάγκη», ὥστόσο ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἔχω γεννηθῆ μόνο δεκατέσσερα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὸ Σαμονὶ. Πέστε μου τὶ σᾶς ἔνδιαφέρει; Μήπως θὰ θέλατε τὴν Μάρλεν Ντῆτριχ τὴν ὥρα ποὺ ἀγοράζει τὶς κάλτσες τῆς; Τὸν Ούλλιαμ Πόγουελ σ' ἔνα τρυφερὸ τέτ-α-τέτ μὲ τὴν τελευταίαν αἰσθηματικὴν ἐπιτυχία του; Τὴν πραγματικὴ ήλικία τῆς Μαίη Γουέστ;

— Θὰ ἥθελα τ' ὄνομά σας, τοῦ παρατήρησα.

Ο φωτορεπόρτερ σήκωσε μ' ἀδιαφορία τοὺς ὄμοις.

— Αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία, μοῦ δήλωσε. «Ολοὶ οἱ φωτορεπόρτερες εἶνε ἀνώνυμοι. «Ολοὶ ἀνήκουν σὲ μιὰ συμμορία: στὴ συμμορία τῶν κυνηγῶν τῆς ἐπικαιρότητος. «Ἀλλωστε ἡ φωτογραφία μιᾶς ὄμορφης γάμπας ἔνδιαφέρει περισσότερο τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ ἀπὸ τὸ ὄνομά της. Θέλετε τὴν ιστορία μου; Γιατὶ ὅχι, εὐχαριστῶς νὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ. Βρισκόμουν χωρὶς δουλειά στὸ Παρίσι. «Ημούν δό μόνος χνθρωπος ποὺ σκότωνε τὴν ὥρα του χαζεύοντας στὶς θιτρίνες τῶν καταστημάτων, τὸ ὄνωνυμο πλήθος ποὺ περνοῦσε δίπλα μου, τὶς φωτεινὲς ἀφίσσες τῶν νυκτερινῶν κέντρων καὶ τῶν κινηματογράφων. Ξαφνικὰ ἔνα αὐτοκίνητο ἔπεσε πάνω σ' ἔναν ἀπρόσεχτο διαβάτη. Τὸ αἷμα πλημμύρισε τὸ λιθόστρωτο. Ο κόσμος ἀρχισε νὰ τρέχῃ δεξιά κι' ἀριστερά καὶ νὰ καλῇ βοήθεια. Οἱ ἀστυφύλακες μετέφεραν τὸν τραυματισμένο σ' ἔνα φαρμακεῖο. Τότε ἔκανα τὴ σκέψη ὅτι ὃν εἶχα μιὰ φωτογραφικὴ μηχανὴ θὰ μποροῦσα ν' ἀπαθανατίσω ὅλες αὐτές τὶς ἔνδιαφέρουσες σκηνές. Καὶ τὴν ἀγόρασα. Μὰ τὸ

«θέμα» ποτὲ δὲν ἤρθε μπρὸς στὸ φακό μου. «Ἐπρεπε νὰ τ' ἀναζητήσω. Σκέφθηκα τότε νὰ πάω στὸν παράδεισο τῆς Καναδᾶς: τὸ Χόλλυγουντ, τὴν πόλι τοῦ κινηματογράφου ποὺ κάνει νὰ δινειρεύωνται δόξες ὄλες ἡ ὄμορφες μαήτριες τῶν κολλεγίων τῆς Δύσεως. «Ηξερα ὥστόσο ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ πεθάνω τῆς πείνας ἐκεῖ κάτω. Τὰ δύνειρα εἶνε πάντα τόσο διαφορετικά ἀπὸ τὴν πραγματικότητα!...

Στὸ Χόλλυγουντ δυὸ μέρες χάζευα τὶς πεντάμορφες γυναικεῖς. Τὶ ἀπογοήτευσις! Τίποτε δὲν μοῦ κινοῦσε τὸ ἔνδιαφέρον. Ξαφνικὰ μιὰ μέρα, μιὰ μαύρη λιμουζίνα σταμάτησε ἔξω ἀπὸ ἔνα ἐμπορικό. Μιὰ κυρία προχώρησε στὴν εἰσοδό του. «Ἐνα «ένστανταν» σκέφθηκα τότε: «Η Γ κ ρ ἐ τ α Γ κ ἀ ρ μ π ο κ α ν ε ι τ ἀ ψ ω ν i a t h e c». Αὐτὴ ἡ φωτογραφία δημοσιεύθηκε σ' ὅλο τὸν ἡμερήσιο τύπο. Κέρδος; Χίλια δολλάρια. «Άλλα τόσα ἐπίσης γιὰ τὴ ρεκλάμα ποὺ ἔγινε σ' αὐτὸ τὸ ἐμπορικό. Επιτυχία; Καθόλου. Μὰ είχα ἀρχίσει πειὰ τὸ φωτογραφικό μου στάδιο.

Λίγες μέρες κατόπι ἔφευγα γιὰ τὸν Καναδᾶ. «Ηθελά νὰ φωτογραφήσω τὶς ἀπέραντες παγωμένες ἐκτάσεις του. Μὰ ἔκεινη τὴν ἐποχὴ στὸν Καναδᾶ δὲν ὑπῆρχαν... χιόνια! Μὰ δὲν στενοχωρήθηκα. Μὲ μιὰ «φόρτ» πηγα ἔγω πρὸς συνάντησί τους στὰ θουνά. Τὰ ἔνσταντανέ ἔκειν ἐπάνω ἥσαν ὑπέροχα. «Ἔτοι δὲ τὸπος εἶχε ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἔνα σωρὸ ὄμορφες φωτογραφίες μὲ τὴν ἀκόλουθη λεζάντα: «Ἐνῶ ἡ πολιτείες πυρπολοῦνται ἀπὸ τὶς καυστικὲς ἀχτινες τοῦ ἡλίου, στὰ θουνὰ τοῦ Καναδᾶ τὸ χιόνι ἀπλώσε τὸν παρθενικὸ μανδύα τού.

Γύρισα πάλι στὴ Νέα Υόρκη. Τὸ «θέμα τῆς ἡμέρας» ἥταν ἡ Σιαμαίες ἀδελφὲς Μπέτου καὶ Μπέτου. Ο κόσμος πλήρωνε ἐκατὸ δολλάρια γιὰ νὰ... φρικιάσῃ ἀπὸ τὴν ἐμφάνισί τους. Πλήρωσα στὸ μάνατζέρ τους πεντακόσια δολλάρια ὑστρα πα ἀπὸ μιὰ ζωηρὴ συζήτησι μιᾶς ὥρας. Μ' ἀφῆσε νὰ κρυφθῶ στὸ καμαρίνι τους. Πήρα ἔνα, δύο, τρία ἔνσταντανέ. Τὴν ἄλλη μέρα; Η πρώτη μου ἐπιτυχία: «Η Μ πέτυκ» ἥ Μ πέτυσ, η Σ. ι α μ α ἰ ες ἀ δ ε λ φ ἐ ες, χωρὶς τὸ φύλλον τῆς συκῆς! Σ' αὐτὴ τὴ φωτογραφία φανόταν καθαρὰ ποὺ εἶχαν κολλήσει ἡ δύο ἀδελφὲς ἀπὸ μιὰ παράδοξη ἴδιοτροπία τῆς φύσεως. Κέρδος; Καθόλου. Μόνον ἡθικό. Μὰ φορώθηκα στὴν πλάτη μου τὴν ιστορία μιᾶς δίκης ποὺ μ' ἔκανε... πασίγνωστο.

Μετὰ ἀπὸ δύο μῆνες ἔνα μεγάλο ἀμερικανικό περιοδικό προκήρυξε ἔνα διαγω-

Η μικρούλα ποὺ διαβάζει
("Εργον τοῦ X. Ντόντορφ")